

Nr 13.

Ankom till riksdagens kansli den 21 april 1921 kl. 4 e. m.

*Första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 13,
i anledning av väckt motion om avvägbringande av ut-
redning och förslag rörande ett obligatoriskt sparsystem
för omyndig ungdom.*

I en inom första kammaren väckt och till dess andra tillfälliga utskott *Motionen.* hänvisad motion, nr 80, har herr Lundberg hemställt, att riksdagen ville besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t ville låta utreda, huruvida och på vad sätt genom statens medverkan ett obligatoriskt sparsystem för den omyndiga ungdomen skulle kunna införas, samt därefter för riksdagen framlägga det förslag, vartill utredningen kunde föranleda.

I avseende på motiveringen till denna hemställan får utskottet hänvisa till motionen.

Enligt vad utskottet genom kungl. socialstyrelsen inhämtat, torde för- *Främmande*
ordningar rörande spartvång för omyndig hittills hava förekommit endast *länders*
i Tyskland. I detta land utfärdades under världskriget av de militära *lagstiftning.*
myndigheterna vissa föreskrifter på detta område. Dessas giltighet synes dock hava upphört med krigstillståndets slut. Genom förordningarna ålades minderåriga arbetare att understödja sina anhöriga och insätta sina besparingar i bank samt i allmänhet att göra ett ändamålsenligt bruk av sina inkomster. I fråga om minderåriga arbetare, vilka gjort sig kända som slösare, skulle en viss del av arbetslönen genom arbetsgivarens försorg insättas i sparinrättning, varifrån medlen ej finge uttagas, förrän krigstillståndet upphört eller ägaren uppnått tjuguettt års ålder. Ifrågavarande förordningar rönt emellertid ett så starkt motstånd ej blott från de minder-

åriga arbetarna utan även från fackföreningarna över huvud taget, att flera av förordningarna efter kort tid måste upphävas.

Utskottet.

Utskottet behjärtar givetvis vikten av sparsamhet hos den omyndiga ungdomen, men anser sig dock ej kunna förorda bifall till motionen.

Här förut relaterade erfarenhet från Tyskland — ett land, som dock var synnerligen väl organiserat — verkar nämligen icke uppmuntrande till försök att i vårt land genom statens medverkan införa ett obligatoriskt sparsystem för omyndig ungdom. Det synes utskottet synnerligen anmärkningsvärt, att försöken i Tyskland slog så illa ut, fastän detta land var invecklat i världskrig, under vilket förutsättningar för ett gott resultat av åtgärder till spartvång bort förefinnas.

Det synes utskottet uppenbart, att inga åtgärder hjälpa, om icke ungdomen fostras till sparsamhet, och detta kan icke ske annat än genom intresserat och målmedvetet arbete från skolornas och hemmens sida. Statligt ingripande i avsikt att genom tvång åstadkomma sparsamhet torde däremot på förhand vara dömt att mer eller mindre misslyckas.

Utskottet får därför hemställa,

att förevarande motion icke måtte till någon första kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 21 april 1921.

På utskottets vägnar:

E. VON HOFSTEN.

Närvarande: herrar von Hofsten, Almqvist, Malmberg, Julin, E. B. Andersson, Rooth och J. F. Eriksson.
